

B 60 (som fremsat): Forslag til folketingsbeslutning om mærkning og registrering af katte, kommunalt ansvar for herreløse katte m.v.

Fremsat den 6. april 2005 af Kristen Touborg (SF) og Frode Sørensen (S)

Forslag til folketingsbeslutning

om mærkning og registrering af katte, kommunalt ansvar for herreløse katte m.v.

Folketinget pålægger regeringen at tage de nødvendige lovgivningsmæssige initiativer til at sikre:

- Etablering af et samlet register for katte, som skal sendes i offentligt udbud.
- Påbud om, at katte, der er mærket, skal registreres.
- At kommunerne forpligtes til at sikre,
 - at al indfangning af katte kun kan ske med kommunens eller katteejerens godkendelse,
 - at indfangne katte skal fremlyses,
 - at kun syge og nødlidende katte aflives, samt
 - udarbejdelse af en handlingsplan, der forebygger problemerne for katte.
- Forbud mod privates indfangning af katte ved brug af tvang eller særlige instrumenter.
- Forbud mod nedskydning af katte.

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Forslaget er en uændret genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 107 fra folketingsåret 2004-05, 1. samling (se Folketingstidende 2004-05, 1. samling, tillæg A side 4768 og 4771).

Generelle bemærkninger

Forslagsstillerne finder, at alle dyrs velfærd skal sikres – også kattes. Forslagsstillerne tager udgangspunkt i, at katte er levende væsener, der kan føle smerte, opleve glæde og føle frygt. De kan sulte og tørste, og de kan lide. Derfor har kattene en værdi i sig selv. Mennesker påtager sig et ansvar ved at fodre kattene. Det skaber et kunstigt højt fødegrundlag, så der bliver for mange katte. Derfor må menneskene også erkende deres ansvar og tage sig af kattene eller begrænse antallet af katte gennem neutralisering, så der bliver det antal, som man er i stand til at tage sig af. Forslagsstillerne vender sig således imod, at man afliver sunde og raske katte.

Forslaget tager derfor sigte på at beskytte katte. Det skal ske ved, at katteejerne fastholdes på deres ansvar og kommunerne forpligtes til at tage ansvar for herreløse katte.

Det Dyreetiske Råd har udgivet »Udtalelse om katte« (september 2004) og er kommet med en lang række forslag. Disse forslag er imidlertid ikke forpligtende for de involverede. Det gælder bl.a. med hensyn til at fastholde katteejere på deres ansvar, etablering af ét og kun ét katteregister og at forpligte kommunerne til at gøre en indsats for de herreløse katte. Et grundlæggende problem i udtalelsen er, at Rådet prioriterer de problemer, kattene volder mennesket, og ikke, hvordan man beskytter kattens velfærd.

Forslagsstillerne er således meget enige i Dyrenes Beskyttelses kritik af »Udtalelse om katte«.

Bemærkninger til forslaget enkelte bestemmelser

Etablering af et samlet register for katte, som skal sendes i offentligt udbud

I øjeblikket findes der to katteregistre i Danmark: Det Danske Katteregister (Kattens Værn) og Dansk Katteregister (Inges Kattehjem). Det Dyreetiske Råd anbefaler, at der etableres et samlet katteregister. »Rådet hilser initiativet velkommen til at samle de to nuværende registre i et fælles register. Rådet støtter således, at de involverede organisationer søger at finde en løsning på privat basis frem for, at der fra offentlig side iværksættes lovgivning« (s. 32). Dermed er der ikke nogen garanti for, at der nogen sinde etableres et register. Forslagsstillerne finder det afgørende, at der etableres ét og kun ét register. Det skal ske ved, at registeret kommer i offentligt udbud. Så kan Inges Kattehjem og Kattens Værn byde på registeret sammen eller hver for sig. Det giver også mulighed for, at Dansk Hunderegister kan byde på opgaven. Samtidig giver det staten mulighed for at stille de nødvendige krav til sikkerhed, serviceniveau m.v.

Påbud om, at katte, der er mærket, skal registreres

Det er helt afgørende, at det bliver lovgivningsmæssigt bestemt, at når en ejer har mærket en kat, så skal den også registreres. Hvis katten er registreret, vil det være muligt at finde ejeren – f.eks. når katten løber bort eller efterlades, eller når der er gener med katten.

Hvis katteejeren skal holdes fast på sit ansvar, må det ikke, som Det Dyreetiske Råd foreslår (s. 31-32), være muligt at frasige sig ejerskabet til en kat ved at afmelde den i registeret, hvorefter den skal betragtes som herreløs.

Rådets forslag vil bl.a. betyde, at ejeren kan afmelde katten i registeret, hvis han eller hun er træt af den. Herefter vil det ikke være muligt fastholde ejeren på hans eller hendes ansvar over for katten i henhold til dyreværnslovens (lov nr. 386 af 6. juni 1991) § 2.

På samme måde vil det ikke være muligt at fastholde ejere af katte, som ikke er mærket og registreret, på deres ansvar, hvis disse katte – som foreslået af Det Dyreetiske Råd (s. 32) – skal betragtes som herreløse.

Forpligtelser for kommunerne

Det Dyreetiske Råd finder, »at der på kommunalt niveau skal sikres et beredskab, der kan tage sig af herreløse katte, der enten er til gene eller ikke kan siges at leve et velfærdsmæssigt tilfredsstillende liv. Kommunerne bør derfor pålægges pligt til at udarbejde en handlingsplan, der inddrager både mulighed for programmer med neutralisering og genudsætning og mulighed for aflivning.« (s. 35–36).

Udtalelsen er helt uforpligtende, for der bliver heller ikke stillet krav til indholdet i handlingsplanen, ligesom der ikke er krav til kommunen om, hvad den bør gøre, når borgerne henvender sig med syge og nødlidende katte.

Efter beslutningsforslaget må al indfangning af katte kun ske med kommunens eller katteejerens godkendelse. Kommunerne skal forpligtes til at fremlyse de indfangne katte, således at ejerkatte kan komme tilbage til deres ejer. Raske katte bør kommunen i samarbejde med dyreværnsorganisationer finde nye hjem til. Kun syge katte bør aflives. Desuden skal kommunen udarbejde en handlingsplan, der forebygger problemerne for kattes velfærd.

Denne del af forslaget sikrer en beskyttelse af de herreløse katte.

Forbud mod privates indfangning af katte ved brug af tvang eller særlige instrumenter

Det Dyreetiske Råd stiller ikke forslag om beskyttelse af katte indfanget af private. Det er ikke acceptabelt, for det gør katten fredløs.

Ifølge bekendtgørelse om indfangning og aflivning af herreløse katte (bekendtgørelse nr. 384 af 17. juli 1984) § 2 må indfangning og aflivning af herreløse katte kun foretages af en praktiserende dyrlæge eller af personer, som denne har instrueret og fører tilsyn med. Desuden må indfangning med henblik på aflivning kun ske efter anmodning fra kommunen, medmindre dyrlægen finder, at aflivningen må anses for påkrævet af dyreværnsmæssige grunde (stk. 3). Men indfangning med henblik på andre foranstaltninger end aflivning kan ske efter anmodning fra enhver.

Hvis indfangning af kattene foretages med henblik på aflivning, skal det således ske på anmodning fra kommunen. Og både indfangning og aflivning skal foretages af en dyrlæge eller en person, der er under tilsyn af en dyrlæge. Men det fremgår ikke klart af bekendtgørelsen, om andre personer kan indfange herreløse katte, hvis kattene indfanges med henblik på andre foranstaltninger end aflivning – f.eks. neutralisering og genudsætning.

»Vejledende retningslinier for praktiserende dyrlæger i forretninger vedrørende indfangning og aflivning af herreløse katte« (skr. nr. 140 af 23. oktober 1997) beskytter de herreløse katte i forbindelse med indfangning – bl.a. ved at stille krav til fældens størrelse og udformning, opsyn med fælderne, efterfølgende transport af dyrene samt undersøgelse af evt. mærkning og andet, der kan afsløre et tilhørsforhold. Denne beskyttelse findes desværre ikke for ejede katte, der færdes på privat grund.

Ifølge mark- og vejfredslovens § 14 har man ret til på hensigtsmæssig måde at fjerne omstrejfende katte fra sin grund, og man har ikke pligt til at yde erstatning, hvis katten kommer til skade eller omkommer. Selv om man ifølge dyreværnslovens (lov nr. 386 af 6. juni 1991) § 1 har pligt til at behandle dyr forsvarligt og

beskytte dem bedst muligt mod smerte, angst, varigt men og væsentlig ulempe, yder loven ikke ejede katte tilstrækkelig beskyttelse i forbindelse med indfangning. Hvis private f.eks. indfanger katte med fælder, er der ingen garanti for, at fælderne er rigtigt udformet, bliver anvendt korrekt og bliver tilset med den hyppighed, som de skal.

Derfor bør det være forbudt for private at indfange såvel herreløse som ejede katte, hvis det kræver brug af tvang eller særlige instrumenter – f.eks. fælder. Hvis ikke lovgivningen er klar på dette punkt, vil der fortsat være mange mennesker, som forsøger at indfange katte på en måde, hvor der er risiko for, at de lider overlast, eller på en måde, som direkte er i strid med dyreværnsloven.

Indfangning af katte – såvel herreløse som ejede katte på fremmed grund – bør kun foretages af en praktiserende dyrlæge eller af personer, som denne har instrueret eller ført tilsyn med. Dette skal sikre, at kattene bliver behandlet forsvarligt. Der bør dog fortsat være mulighed for, at andre personer kan indfange katte, hvis de på grund af sygdom eller tilskadekomst er i en sådan tilstand, at de af dyreværns-mæssige årsager straks bør under dyrlægebehandling eller straks bør aflives.

Personer, som under dyrlægetilsyn indfanger katte, skal pålægges at følge de samme retningslinjer som dyrlæger (se ovenfor), herunder at det altid skal undersøges, om det af en eventuel mærkning, f.eks. øremærkning eller halsbånd, fremgår, at katten har et ejerforhold.

Desuden skal indfangne katte, som ikke er mærket og registreret, altid fremlyses, så en evt. ejer eller besidder har mulighed for at henvende sig inden evt. videreformidling.

Forbud mod nedskydning af katte

Forslaget følger anbefalingen fra Det Dyreetiske Råd. Der er i Rådet enighed om, »at det som hovedregel ikke længere bør være tilladt at skyde katte, og at dette bør fremgå klart af lovgivningen. Dette gælder uanset, om katten har en ejer eller ej, da det ikke med sikkerhed kan konstateres på afstand, om katten vitterligt er herreløs. Aflivning af katte ved skydning kan efter Rådets opfattelse kun accepteres i særlige tilfælde, når aflivning er påkrævet og katten ikke kan indfanges på anden måde, som f.eks. anført i de vejledende retningslinier til dyrlæger vedrørende indfangning og aflivning af herreløse katte, dvs. at katten skal være forsøgt indfanget. Rådet tilslutter sig desuden dog muligheden for at anvende skydning, hvis ejeren af katten har anmodet herom eller givet tilladelse hertil, eller hvis en jæger foretrækker at aflive sin egen kat på denne måde.« (s. 34).

Skriftlig fremsættelse

Kristen Touborg (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om mærkning og registrering af katte, kommunalt ansvar for herreløse katte m.v..

(Beslutningsforslag nr. B 60).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.